

## מסכת בכורות

### פרק א

#### ילד ונולד של ישראל:

(א) הלוקח עֵבֶר חמורו של נְכָרִי, וְהַמוֹכֵר לוֹ אֶת הַעוֹבֵר אָף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאֵי לַמְּכֹר, וְהַמְשִׁיתָהּ לוֹ, וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ אֶת הַחֲמוֹר לִטְפֹל בַּהּ וְהוֹלִידוֹת לְיִשְׂרָאֵל, וְהַנּוֹתֵן לוֹ אֶת הַחֲמוֹר בְּקַבְלָהּ, פְּטוֹר מִן הַבְּכוּרָה, שְׁנֵאֲמַר: 'הַקִּדְשֵׁתִי לִי כֹל בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל' (במדבר ג, יא), אֲבָל לֹא בְּאַחֲרֵים. כְּהֵנִים וְלוֹיִם פְּטוּרִין מִלְּפָדוֹת אֶת הַפֶּטֶר חֲמוֹר שְׁלֵהֶם בְּשֵׁה, מִקַּל וְחֹמֵר, אִם פְּטוּרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר, דִּין הוּא שֶׁיִּפְטְרוּ שֶׁל עֲצָמוֹן?

#### ילד ונולד חמור:

(ב) פָּרָה שְׁזֵלְדָה כְּמִין חֲמוֹר, וְחֲמוֹר שְׁזֵלְדָה כְּמִין סוֹס - הוֹלִיד פְּטוֹר מִן הַבְּכוּרָה, שְׁנֵאֲמַר: 'פֶּטֶר חֲמוֹרִי' פֶּטֶר חֲמוֹרִי, שְׁנֵי פְעָמִים, לְלַמְדֵנוּ עַד שֶׁיִּהְיֶה הַיּוֹלֵד חֲמוֹר וְהַנּוֹלֵד חֲמוֹר. וְיָמָּה הֵם בְּאַכִּילָה? בְּהֵמָה טְהוֹרָה שְׁזֵלְדָה כְּמִין בְּהֵמָה טְמֵאָה - הוֹלִיד מִתֵּר בְּאַכִּילָה, וְטְמֵאָה שְׁזֵלְדָה כְּמִין בְּהֵמָה טְהוֹרָה - אֲסוּר בְּאַכִּילָה. שְׁהַיּוֹצֵא מִהַטְּמֵא - טְמֵא, וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹר - טְהוֹר. דָּג טְמֵא שֶׁבָּלַע דָּג טְהוֹר - מִתֵּר בְּאַכִּילָה, וְטְהוֹר שֶׁבָּלַע דָּג טְמֵא - אֲסוּר בְּאַכִּילָה, לְפִי שְׂאִינוֹ גְדוּלָּתוֹ, אֵלּא רַק בִּלְע אוֹתוֹ.

(ג) חֲמוֹר שֶׁלֹּא בְּכֶרֶה, וְנִלְדָה שְׁנֵי זָכָרִים - נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לְכֶהֱן, שֶׁהֵרִי וְדָאִי אֶחָד מֵהֶם הוּא בְּכוֹר. יֵלֵדָה זָכָר וְנִקְבָּה, וְיֵשׁ סֹפֵק אִם יֵלֵדָה אֶת הַזָּכֵר בְּתַחֲלִילָה אוֹ אֶת הַנְּקִיבָה - מִפְּרִישׁ טָלָה אֶחָד וּפּוֹדָה אֶת הַחֲמוֹר וּמִשְׁאִיר אוֹתוֹ לְעֲצָמוֹ.

שְׁתֵּי חֲמוֹרִים שֶׁלֹּא בְּכָרוּ, וְנִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים - נוֹתֵן שְׁנֵי טָלָיִים לְכֶהֱן. יֵלֵדוּ זָכָר וְנִקְבָּה אוֹ שִׁילְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים וְנִקְבָּה - נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לְכֶהֱן. יֵלֵדוּ שְׁתֵּי נְקִיבוֹת וְזָכָר אוֹ שְׁנֵי זָכָרִים וְשְׁתֵּי נְקִיבוֹת - אֵין כָּאֵן לְכֶהֱן כְּלוּם.

(ד) אַחַת בְּכֶרֶה וְאַחַת שֶׁלֹּא בְּכֶרֶה וְנִלְדוּ שְׁנֵי זָכָרִים - נוֹתֵן טָלָה אֶחָד לְכֶהֱן. יֵלֵדוּ זָכָר וְנִקְבָּה, מִפְּרִישׁ טָלָה אֶחָד לְעֲצָמוֹ.

שְׁנֵאֲמַר, וּפְטֵר חֲמוֹר תִּפְדָּה בְּשֵׁה (שמות לד), מִן הַכְּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים, זָכָר וְנִקְבָּה, גְּדוֹל וְקָטָן, תְּמִיּוֹם וְיָבֵעַל מוּם. וּפּוֹדָה בּוֹ פְעָמִים חֲרִבָּה. נִכְנָס לְדִיר לְהַתְעַשֵּׂר. וְאִם מוֹת - נְהַגִּים בּוֹ.

## מסכת בכורות

(ה) אין פודים את החמור לא בעגל ולא בחיה ולא בשחוטא ולא בטרפה ולא בכלאים ולא בכוי.

רבי אלעזר מתיר בכלאים מפני שהוא שוה, ואוסר בכוי מפני שהוא ספק.  
נתנו לכהן, אין הכהן רשאי לקימו עד שיפריש שוה תחתיו.

(ו) המפריש פדיון פטר חמור ומת -

רבי אלעזר אומר: חיבין באחריותו, כחמש סלעים של בן.  
וחכמים אומרים: אין חיבין באחריותו, כפדיון מעשר שני.  
העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת, שאין כאן לכהן כלום.  
מת פטר חמור לפני שנתן את השוה לכהן -

רבי אלעזר אומר: יקבר, ומתו בהנאתו של טלה.  
וחכמים אומרים: אינו צריך להקבר, והטלה לכהן.

(ז) לא רצה לפדותו - עורפו בקופיץ מאחריו וקוברו.

מצות פדיה קודמת למצות עריפה, שנאמר: 'ואם לא תפדה וערפתו' (שמות י).

### דיני קדימה

מצות עידה קודמת למצות פדיה, שנאמר: 'אשר לא יעדה והפדה' (שם כא).  
מצות יבום קודמת למצות חליצה, דין זה נאמר בראשונה, שהיו המיבמים מתכוונו לשם מצוה.  
ועכשיו שאין מתכוונו לשם מצוה, אמרו: 'מצות חליצה קודמת למצות יבום'.  
מצות גאולה באדון הוא קודם לכל אדם, שנאמר: 'ואם לא יגאל ונמכר בערפך' (ויקרא כז).